

รายวิชาประวัติศาสตร์

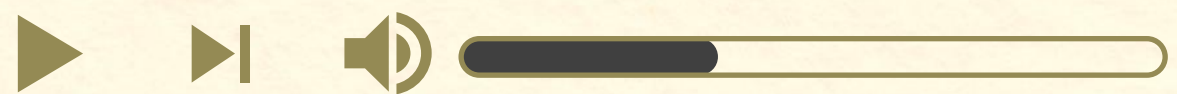
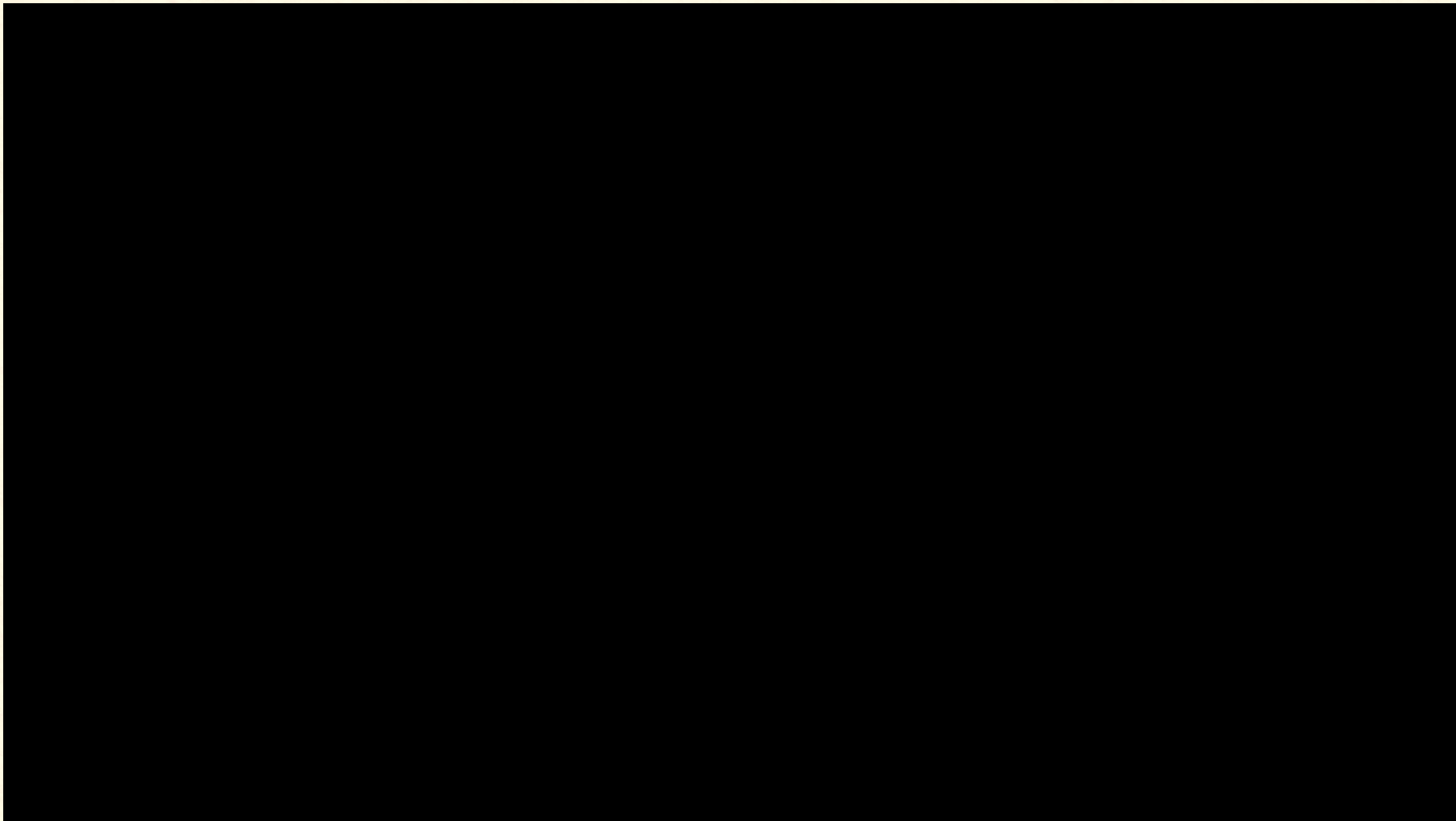
รหัสวิชา ส๑๖๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การสืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ครูผู้สอน ครูกฤตพงศ์ พ่วงประสงค์

คุณพระย้ากรุง รวมภาพเก่าเมืองไทยหาชมยาก

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

คุณพระย้ากรุง : รวมภาพเก่าเมืองไทยหาชมยาก

เผยแพร่โดย : รายการคุณพระช่วย ช่องเวิร์คพอยท์

เผยแพร่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=CExpZT-SWAI>

หญิงชาวภูเก็ตนำถาดผลไม้นั่งแถวทูลเกล้ารับเสด็จรัชกาลที่ ๕

ภาพถ่ายเมืองภูเก็ตคราวัชกาลที่ ๗ เสด็จประพาส

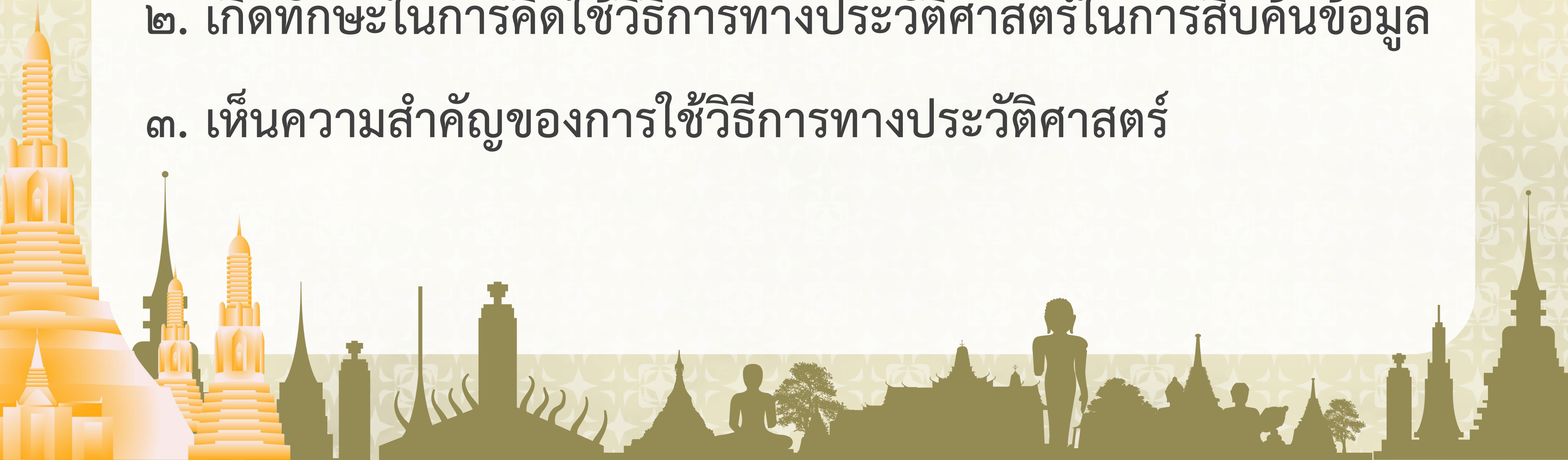

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลฉลอง

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ ❖

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์
๒. เกิดทักษะในการคิดใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล
๓. เห็นความสำคัญของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

การสืบค้นข้อมูล
โดยใช้วิธีการ
ทางประวัติศาสตร์

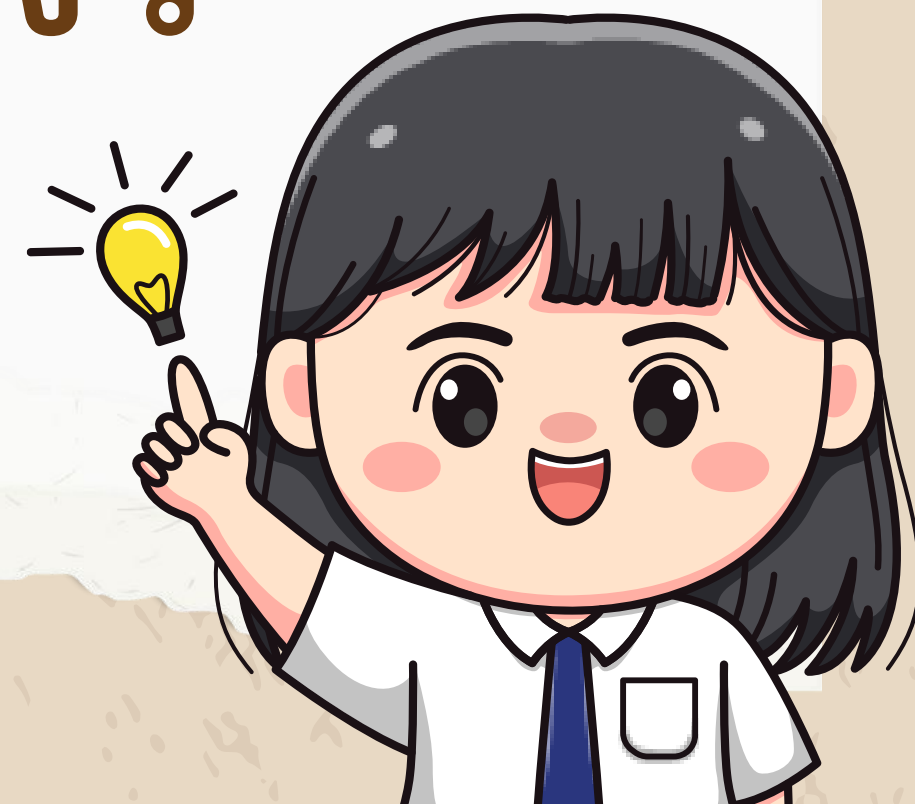

วิธีการทางประวัติศาสตร์

๑. การกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา
๒. การรวบรวมข้อมูลและหลักฐาน
๓. การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐาน
๔. การสรุปความรู้
๕. การนำเสนอ

กิจกรรม

นักสืบประวัติศาสตร์รุ่นจิ๋ว

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และตรวจสอบข้อความที่หายไป
๒. ให้แต่ละกลุ่มเลือก**บัตรคำ**
  - หาก **สอดคล้อง** เติมคำให้สมบูรณ์
๓. หากกลุ่มใดเติมข้อความที่หายไปครบถ้วนก่อน **เป็นผู้ชนะ**

บัตรคำ

พระปิยมหาราช	วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
สุริยุปราคาเต็มดวงที่ห้วยกอ	วัดอรุณราชวรารามมหาวิหาร
มิชชันนารี	ภูเก็ต
สุนทรภู่	ลัทธิล่าอาณานิคม
วังหน้า	ประพาสยุโรป

บัตรคำ

เสียดินแดน	ประเทศจีน
นิกายธรรมยุติ	สัญญาเช่ารัง
ยุคทองของการค้าขาย	ยุคทองของการค้าขาย
รามเกียรติ์	กรุงธนบุรี
กรุงเทพมหานคร	เรื่องอิเหนา

บัตรคำ

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เรื่องที่ ๑ เริ่มต้นสมัยรัตนโกสินทร์

หลังจากปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ แล้วสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกทรงใช้พระนามว่า ..... และได้ย้ายราชธานีจาก.....ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยามายังฝั่งตรงข้าม และตั้งชื่อราชธานีใหม่นี้ว่า ..... พร้อม ๆ กับการสถาปนาราชวงศ์จักรีขึ้นมา

พระองค์ทรงฟื้นฟูขวัญกำลังใจให้กับประชาชนที่ยังหวาดผวากับศึกพม่าเมื่อครั้ง สงครามเสียกรุงศรีอยุธยา รวมทั้งตลอดสมัยกรุงธนบุรี ด้วยการนำแบบแผนต่างๆของราชสำนักอยุธยามาใช้ รวมทั้งอัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญมาไว้ที่กรุงเทพฯ ด้วย..... หรือวัดพระแก้ว

รัชกาลที่ ๑ มีพระราชดำริให้ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมครั้งใหญ่ รวมทั้งการรวบรวมตำรับตำราจากหัวเมืองต่าง ๆ ที่รอดพ้นจากการถูกพม่าเผาเมื่อ ปี พ.ศ.๒๓๑๐ มาเก็บไว้ที่กรุงเทพฯ ในสมัยของพระองค์ได้มีการนำธรรมเนียมปฏิบัติของราชสำนักอยุธยาใช้อย่างหนึ่งคือ มีการแต่งตั้งตำแหน่งอุปราชเสมือนเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๒ อุปราชองค์แรกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์คือ กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท ซึ่งประทับอยู่ที่วังหน้าคนสยามจึงมักเรียกตำแหน่งอุปราชว่า .....

รัชกาลที่ ๒ ยุคทองของศิลปะรัตนโกสินทร์

..... (พ.ศ. ๒๓๕๒-๒๓๖๗) พระราชโอรสองค์โตได้ครองราชย์สมบัติสืบมาเป็นรัชกาลที่ ๒ พระองค์ทรงใฝ่พระทัยในศิลปวัฒนธรรมมาก ทั้งทางด้านจิตรศิลป์และวรรณคดี พระองค์ได้รับการยกย่องว่าเป็นกษัตริย์ผู้เป็นอัครศิลปิน ทรงสร้างและบูรณะวัดวาอารามจำนวนมาก ที่สำคัญที่สุดคือโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะวัดสลักใกล้พระราชวังเดิมฝั่งธนบุรี จนยิ่งใหญ่สวยงามกลายเป็นวัดประจำรัชกาลของพระองค์และพระราชทานนามว่า .....

..... ความเป็นศิลปินเอกของพระองค์เห็นได้จากการที่พระองค์ทรงแกะสลักบานประตู หน้าวัดสุทัศน์ฯ ด้วยพระองค์เอง ผลงานอันวิจิตรชิ้นนี้ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพฯ นอกจากนี้ผีพระหัตถ์เชิงช่างแล้ว รัชกาลที่ ๒ ยังทรงพระอัจฉริยภาพในทางกวีด้วย พระราชนิพนธ์ชิ้นสำคัญของพระองค์ คือ บทละคร ..... และ ..... นอกจากทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองแล้วยังได้ชื่อว่าเป็นองค์อุปถัมภ์บรรดาศิลปินและกวีด้วย ยุคนี้จึงเรียกได้ว่าเป็นยุคสมัยที่กวีรุ่งเรืองที่สุด กวีเอกที่ปรากฏในรัชกาลของพระองค์คือ พระศรีสุนทรโวหาร (ภู่) ที่คนไทยทั่ว ๆ ไปเรียกว่า ..... ในด้านการต่างประเทศ พระองค์ทรงได้เริ่มฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศตะวันตกใหม่หลังจากหยุดชะงักไปตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยมีพระบรมราชานุญาตให้โปรตุเกตุเข้ามาตั้งสถานทูตได้เป็นชาติแรก

รัชกาลที่ ๓ ยุคพ่อค้าวานิช

กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ได้ครองครองราชสมบัติต่อจากพระบิดา ทรงพระนามว่า ..... (พ.ศ. ๒๓๖๗-๒๓๙๔) ทรงมีความเชี่ยวชาญในการค้าขาย
กับต่างประเทศมาก โดยเฉพาะกับ ..... ในรัฐสมัยของพระองค์ ราชสำนักสยาม
และจีนมีสัมพันธภาพที่แน่นแฟ้น สยามแต่งสำเภาเดินทางไปค้าขายกับจีนปีละมากลำ ยุคสมัยของ
พระองค์นับเป็น ..... ทรงทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่งคั่งขึ้น เงินทอง
เต็มท้องพระคลัง และทรงเก็บพระราชทรัพย์บางส่วนไว้ใน ..... ชุกซ่อนไว้ตามบัลลังก์
ซึ่งในเวลาต่อมาทรัพย์ในถุกแดงนี้มีส่วนในการกู้ชาติสยาม รัชกาลที่ ๓ เป็นกษัตริย์ ผู้ทรงเคร่งครัดใน
ศาสนาพุทธ ชาวตะวันตกมักมองว่าพระองค์ ตั้งและต่อต้าน ศาสนาอื่น แม้กระนั้นก็ทรงอนุญาตให้
..... จากอเมริกานำการแพทย์แผนตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ได้

การเปิดประเทศในรัชกาลที่ ๔

ความจริงในสมัยรัชกาลที่ ๓ ประเทศสยามต้องรับบรรดาทูตต่าง ๆ จากชาติตะวันตกที่เข้ามาทำสัญญาทางการค้าบ้างแล้ว โดยเฉพาะการมาถึงของ เซอร์จอห์น เบาริง จากอังกฤษที่เข้ามาทำ..... อันส่งผลอย่างใหญ่หลวงต่อ ประเทศสยามในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามผลจากการเปิดประเทศมาปรากฏอย่างเด่นชัดในสมัย .....

รัชกาลที่ ๔ ซึ่งทรงสนพระทัยในศิลปวิทยาการของตะวันตกมาก พระองค์ทรงศึกษา วิชาการต่าง ๆ อย่างแตกฉาน ในด้านศาสนานั้นทรงตั้ง ..... ขึ้นมา พระองค์นับว่าทรงเป็นกษัตริย์ ผู้มีวิสัยทัศน์ยาวไกล และทรงตระหนักถึงภัยจาก ..... ของประเทศตะวันตกซึ่งในเวลานั้นเข้ายึดครอง ประเทศเพื่อนบ้านของสยามจนหมดสิ้นแล้ว จึงทรงเน้นให้ประเทศสยามพัฒนาให้ทันสมัยเพื่อลดความขัดแย้งกับชาติตะวันตก

ความสนใจในวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะด้านดาราศาสตร์เป็นเหตุให้พระองค์ต้องสวรรคตในปี พ.ศ. ๒๔๑๑ ทรงคำนวณได้ว่าจะเกิด .....

..... จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การปฏิรูปในสมัยในรัชกาลที่ ๕

เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ พระราชโอรสของรัชกาลที่ ๔ ขึ้นครองราชย์เป็น.....

พระองค์ทรงขึ้นครองราชย์ในยุคสมัยที่บ้านเมืองจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง พระองค์ถือเป็นกษัตริย์ที่ทรงปฏิรูป

สังคมครั้งใหญ่ ทรง..... และการเกณฑ์แรงงานไพร่ หันมาใช้ระบบเก็บส่วนภาษีแทน

ทรงปฏิรูประบบการปกครองส่วนภูมิภาค ทรงตั้งกระทรวงเพิ่มขึ้นจาก ๔ เป็น ๑๒ กระทรวง ในสมัยนี้ประเทศ

สยามต้องเผชิญกับการบีบคั้นโดยชาติมหาอำนาจอย่างอังกฤษและฝรั่งเศส ทำให้สยามจำต้อง

..... ให้แก่มหาอำนาจทั้งสองไปเป็นจำนวนมากเพื่อแลกกับเอกราชของประเทศ

การปฏิรูปในสมัยรัชกาลที่ ๕ (ต่อ)

นอกจากต้องเสียดินแดนแล้วยังต้องจ่ายค่าปรับให้กับประเทศเหล่านั้นด้วย จึงต้องใช้เงินในถุงแดง ซึ่งรัชกาลที่ ๓ เก็บชุกซ่อนไว้นำมาจ่ายให้มหาอำนาจเหล่านั้น รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จ .....ถึงสองครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ และ พ.ศ. ๒๔๕๐ เพื่อเป็นการผูกสัมพันธ์ไมตรีกับ ราชสำนักต่าง ๆ ในยุโรปให้แน่นแฟ้นขึ้น ในรัชสมัยของพระองค์กล่าวได้ว่าสยามประเทศมีการพัฒนาอย่าง ก้าวกระโดด แม้จะต้องเสียเงินทองมากมายให้แก่มหาอำนาจ แต่เศรษฐกิจของสยามก็เฟื่องฟูโดยเฉพาะ หากเทียบกับประเทศเอเชียอื่น ๆ หลังจากพระองค์เสด็จสวรรคต ปวงชนชาวไทยจึงพร้อมใจกันถวาย พระสมัญญานามแด่พระองค์ว่า ..... ซึ่งหมายถึง กษัตริย์ทรงเป็นที่รักยิ่ง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การสืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การสืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๖๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์และวางแผนการศึกษาเรื่องราวในประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึก

๑. ประเด็นที่ต้องการศึกษา คืออะไร.....
๒. สิ่งที่ต้องการศึกษาอยู่ในพื้นที่ใดในปัจจุบัน.....
๓. สิ่งที่ต้องการศึกษาอยู่ในขอบเขตเวลาใด
 ระหว่าง พ.ศ. .... ถึง พ.ศ. ....
 เหตุการณ์ ..... ถึงเหตุการณ์.....
๔. จะหาหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในขอบเขตเวลาและพื้นที่ ได้จากแหล่งใด
๕. หลักฐานที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้าง (ไม่จำเป็นต้องครบทุกรายการ)

ลายลักษณ์อักษร	ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	
	วัตถุ/สถานที่อะไรบ้าง	ภาพวาด/ภาพถ่าย?
๑)	๑)	๑)
๒)	๒)	๒)
หลักฐานดังกล่าวหาได้จากแหล่งใด		
หลักฐานดังกล่าวน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด		

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การสืบค้นข้อมูลโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์

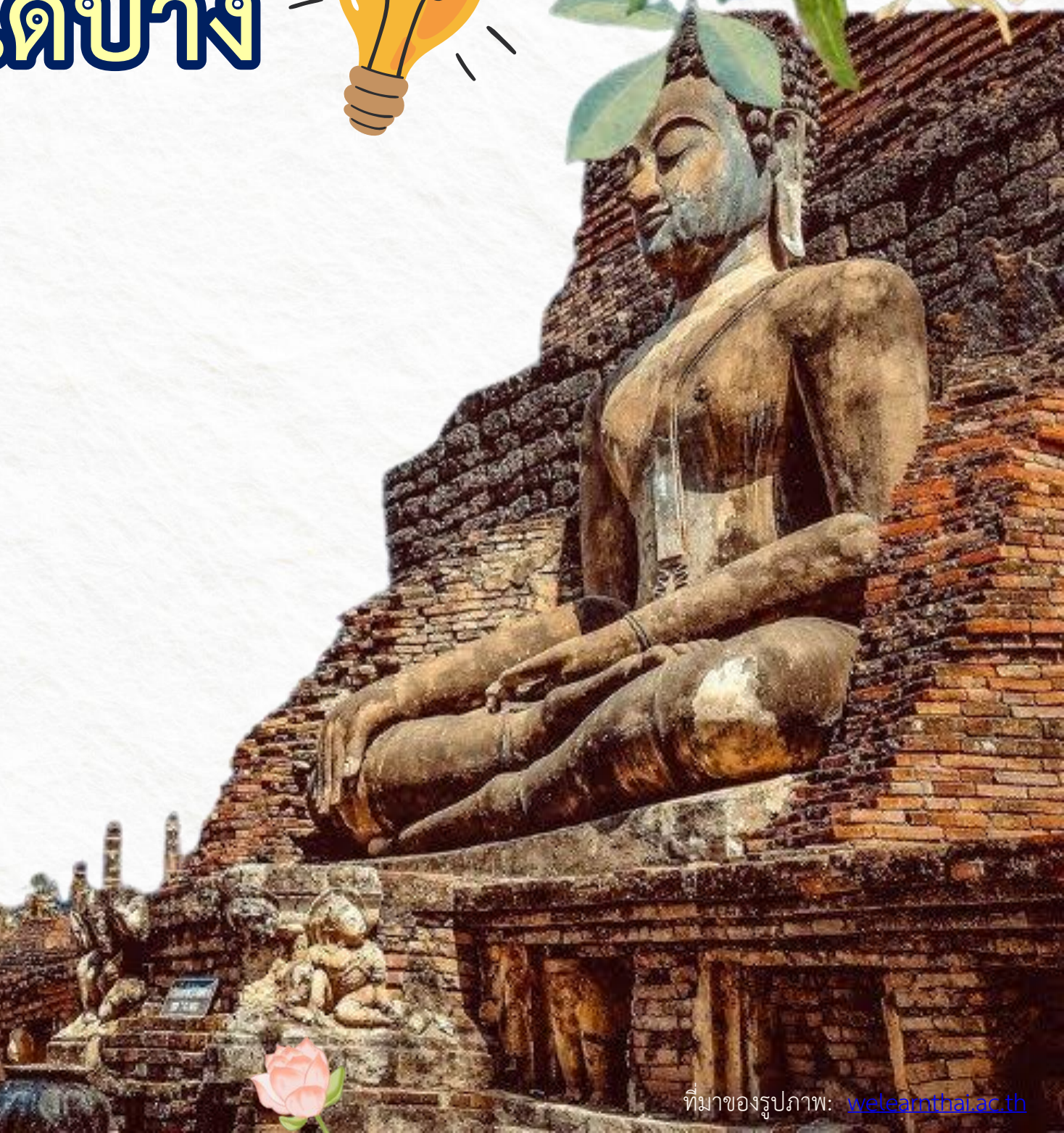
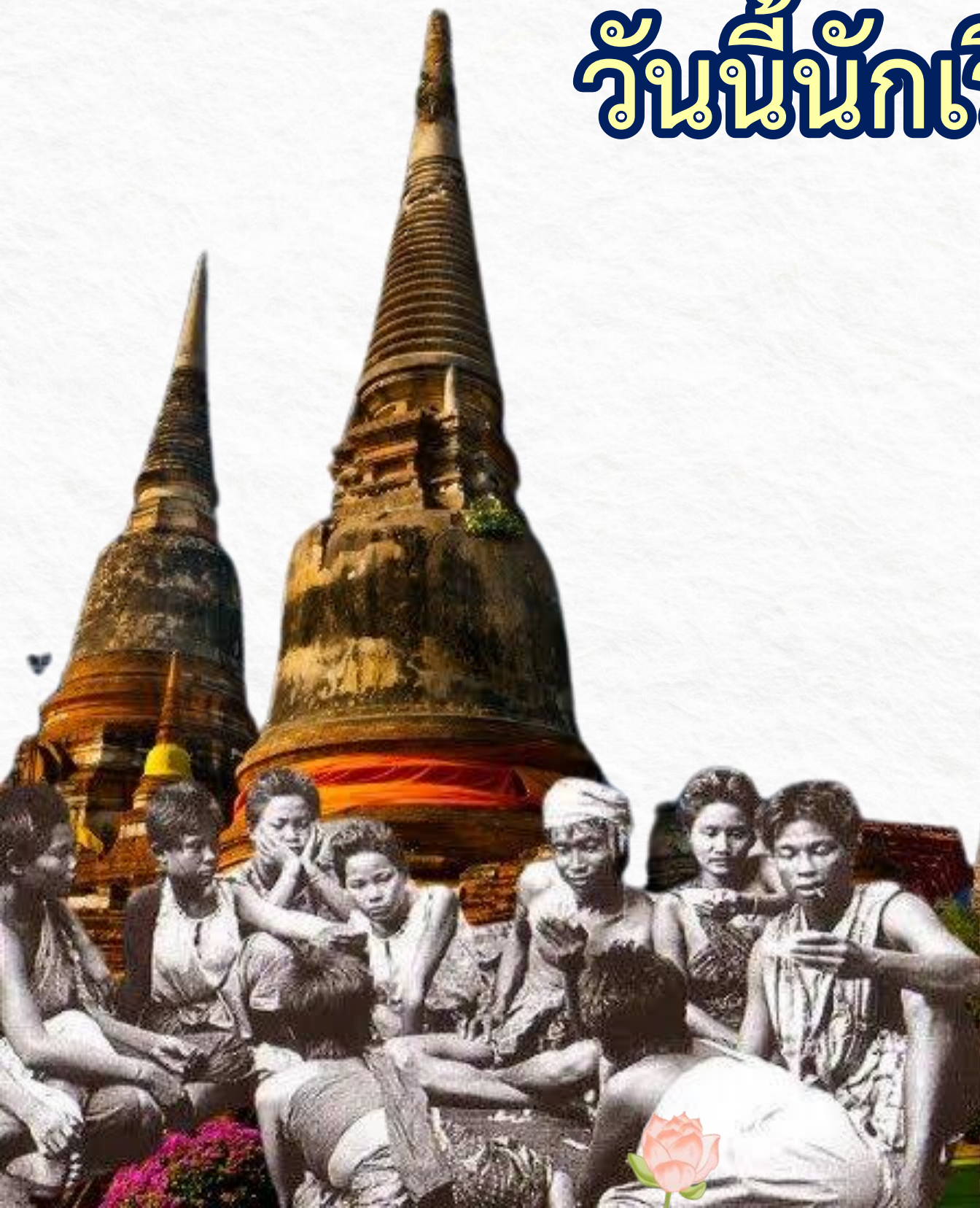
คำชี้แจงกิจกรรม ผู้เรียน

นักเรียนศึกษาสื่อ PowerPoint และทำใบงานที่ ๗

คำชี้แจงกิจกรรม ครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานให้นักเรียน
๒. ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
๓. ครูกำกับดูแลนักเรียนตามความเหมาะสม

วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

การสืบค้นหลักฐาน
ทางประวัติศาสตร์
ในห้องเรียน

